

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/737/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214203620
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214203620.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: G. O. nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX, X., zastúpený opatrovníčkou Renátou Nagyovou, tajomníčkou Okresného súdu Komárno, o zaplatenie sumy 578,40 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 16. apríla 2015 č. k. 5C/151/2014-73 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 289,20 eura s 9% ročným úrokom z omeškania od 21. 02. 2012 do zaplatenia, ako i vyčíslený úrok z omeškania za oneskorené splátky za obdobie od 21. 03. 2011 do 21. 01. 2012 v sume 11,95 eura, všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. V ostatnej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Posledným výrokom rozhodol tak, že vstup vedľajšieho účastníka do konania: Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 nepripustil. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, § 488, § 489, § 100 ods. 1, 2, § 101 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, písm. b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 93 ods. 2, 3 OSP. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v danom prípade medzi účastníkmi došlo k platne uzatvorenému záväzkovo-právnomu vzťahu medzi pôvodným veriteľom a odporcom, založenom na Zmluve o splátkovom úvere. Jedná sa o spotrebiteľský úver, ktorý spadá pod režim zákona o spotrebiteľských úveroch v spojitosti so spotrebiteľskými zmluvami obsiahnutými v Občianskom zákonníku. Predmetom konania je zaplatenie dlžnej sumy vyplývajúcej z povinnosti odporcu splácať úver v mesačnej výške 24,10 eura, počnúc od 20. 03. 2010 do 20. 02. 2012. Toto právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Nakoľko návrh bol podaný súdu 26. 02. 2014, súd konštatoval, že pohľadávka navrhovateľa v časti za splatné splátky od 20. 03. 2010 do 21. 02. 2011 v počte 12 po 24,10 eura v celkovej sume 289,20 eura je premlčaná a vzhľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom od 01. 05. 2014 nie je možné priznať mu úspech, a preto s poukazom na ustanovenie § 100 a nasledovné Občianskeho zákonníka návrh pre premlčanie pohľadávky v sume 289,20 eura zamietol. Taktiež súd zamietol časť návrhu navrhovateľa titulom vyčíslených úrokov z omeškania do 21. 02. 2011, podľa špecifikácie navrhovateľa

za 12 omeškaných splátok v sume 37,98 eura. V ostatnej časti uplatnenej pohľadávky navrhovateľa súd považoval nárok za dôvodný, ako i preukázaný, preto uložil povinnosť odporcovi zaplatiť nedoplatok vo výške v zmysle výroku rozhodnutia. Vo vzťahu k vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu súd prvého stupňa poukázal na vyjadrenie opatrovníčky odporcu, ktorá k účasti vedľajšieho účastníka vo vyjadrení zo dňa 16. 04. 2015 uviedla, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nesúhlasí. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 OSP a vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu účastníkov rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že súd návrhu v celom rozsahu vyhovie, resp. domáhajúc sa zrušenia rozhodnutia súdu v jeho napadnutej časti a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Poukázal na to, že úverová zmluva bola uzatvorená dňa 26. 02. 2007, pričom v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01. 01. 2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01. 01. 2008. To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzatvorená zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak ako v danom prípade, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, ale tieto právne vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 7MCdo/9/2014 zo dňa 24. 03. 2015, sp. zn. 2MCdo/3/2011 z 28. 04. 2011, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27. 03. 2013, ako i rozhodnutia krajských súdov, a to Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21. 11. 2013, sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30. 10. 2013, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013 zo dňa 20. 02. 2014, sp. zn. 11Co/456/2012 zo dňa 05. 02. 2014, sp. zn. 11Co/71/2013 zo dňa 30. 04. 2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/64/2013 zo dňa 30. 09. 2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/157/2013 zo dňa 12. 09. 2013. Z uvedených dôvodov zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s tým, aby v danom prípade súd postupoval v zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinnom od 01. 05. 2014, pričom poukázal na nálezy ÚS SR PL ÚS 16/95, PL ÚS 36/95, III ÚS 348/06. Aplikáciou ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu. Právna úprava platná do 30. 04. 2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premĺčacej doby vnesením námietky premĺčania. Aplikáciou ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Priamym aplikovaním § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súd taktiež porušil zásadu stanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keď si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 20. 02. 2014, pričom ustanovenie § 5b nadobudlo účinnosť až dňa 01. 05. 2014, nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a o odvolaní navrhovateľa rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 578,40 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 03. 2010 do 20. 02. 2012 vo výške 49,93 eura a ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 578,40 eura od 21. 02. 2012 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania.

Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 06. 2013 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a. s., Tomášikova 48, Bratislava a navrhovateľom postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Postupca a odporca uzatvorili dňa 26. 02. 2007 Zmluvu č. 212398794, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa a. s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 2.303,76 eura, ktorá pozostávala z istiny 1.505,56 eura, riadneho úroku 132,35 eura a úroku z omeškania 665,85 eura. V tomto konaní si navrhovateľ uplatňuje splátky úveru splatné od 20. 03. 2010 do 20. 02. 2012 v počte 24 a v celkovej výške 578,40 eura. Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si navrhovateľ súčasne vyčíslil úrok z omeškania v celkovej výške 49,93 eura.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti je vecne správne. Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 578,40 eura s príslušenstvom, uplatnený podaným návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 26. 02. 2014 je v časti navrhovateľom uplatneného plnenia za obdobie od 20. 03. 2010 do 21. 02. 2011 (v počte 12 splátok), ako i vyčísleného úroku z omeškania do 21. 02. 2011 za 12 omeškaných splátok, premlčaný, z ktorého dôvodu správne podaný návrh v tejto časti zamietol. Spornou, s ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľa, ostala otázka, či predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 26. 02. 2007, je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou a či sa predmetný právny vzťah, ako aj vzťahy z neho vyplývajúce posudzujú podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch alebo príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Z obsahu spisu v prejednávaní veci je pritom zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou takto uzatváraní zmluvy. Spotrebiteľskou

zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi, a to bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom zákonníku, Obchodnom zákonníku alebo v inom osobitnom zákone. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené je predmetnú zmluvu o úvere potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú. Aplikáciou zásady lex specialis derogat les generalis, t.j. pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom, je špeciálnou právnou úpravou v prejednávanej veci zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasledovné Občianskeho zákonníka upravujúce problematiku spotrebiteľského práva, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je v tomto prípade Obchodný zákonník, a preto je nevyhnutné posudzovať predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keď medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z. z., a teda aj otázka premlčania nároku navrhovateľa sa posudzuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. S poukazom na uvedené potom zhodne so súdom prvého stupňa je potrebné ustáliť taký právny záver, že navrhovateľ v časti uplatneného plnenia titulom dlžných splátok za obdobie od 20. 03. 2010 do 21. 02. 2011 a tomu prislúchajúcemu vyčíslenému úroku z omeškania podal návrh na súd po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby.

S ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľa, obsahom ktorého je i námietka navrhovateľa voči aplikácii ustanovenia § 5b zákona č. 270/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinného od 01. 05. 2014, na danú právnu vec a následné posúdenie premlčania nároku navrhovateľa súdom prvého stupňa ex offo, a to napriek tomu, že navrhovateľ podal návrh na súd pred účinnosťou ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR (3MCdo/12/2014) a na to, že právny predpis (zákon č. 250/2007 Z. z.), ktorého súčasťou je ustanovenie § 5b, nemá prechodné ustanovenia, z ktorého dôvodu je potrebné ustáliť taký záver, že od účinnosti tohto ustanovenia sa toto ustanovenie vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Potom súd, ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bránil priznať plnenie požadované žalobou.

S ohľadom na dôvody uvedené vyššie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti, v ktorej súd prvého stupňa konštatoval premlčanie uplatneného nároku navrhovateľa, na ktoré prihliadol z úradnej povinnosti, ako i vo výroku o trovách konania, podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.